

AINEVALDKOND MATEMAATIKA

Matemaatika

1. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 1. klassis

- Omandab iseseisvaks tööks ja koostööks vajalikud oskused ning hoiakud.
- Õpib ümbritseva maailma esemeid ja nähtusi struktureerima (järjestama, võrdlema, rühmitama, loendama, mõõtma).

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • tegevused esemete ja gruppidega; • esemeid eristavad tunnused; • võrdlemine peale asetamise ja kõrvutamise teel; • esemete ühised tunnused, esemete hulga ühise nimetuse andmine; • suurustunnused: suur-väike, suurem-väiksem, ühesuurused; pikk-lühike, pikem-lühem, ühepikkused; lai-kitsas, laiem-kitsam, ühelaiused; kõrge-madal, kõrgem-madalam, ühekõrgused; paks-jäme, õhuke-peenike, paksem-jämedam, õhem-peenem, ühepaksused; sügav-madal, sügavam-madalam; • esemete järjestamine suurustunnuste alusel kasvavas ja kahanevas järjekorras (esemete arv reas kuni 5 eset); • antud tunnuste järgi esemete leidmine, tunnuste nimetamine; • ruumikujutlused: üleval-all, ülemine-alumine, ees-taga, ette-taha, kaugel-lähedal, keskel, vahel, järel, kõrval, juures, peal, kohal, sees, kaugemal-lähemal, vasak-parem, vasakul-paremal, siin-seal; • eseme asukoha määramine küsimuse <i>kus?</i> abil (endast või	<ul style="list-style-type: none"> • Võrdleb ja järjestab esemeid suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi. • Orienteerub ruumis ja tasapinnal küsimuse <i>kus?</i> ja korralduse pane ...! alusel; • Opereerib hulkadega (oskab hulki võrrelda, võrdsustada ja ühendada ning eraldada osahulka). • Vastab küsimusele <i>mitu?</i> (nii haaramise teel kui ka loendades). • Nimetab, kirjutab ja võrdleb arve 10 piires. • Teab arvude koostist 10 piires. • Liidab ja lahutab 10 piires. • Sooritab ja kommenteerib esemete hulga suurust muutvaid tegevusi (+, -, =). • Tunneb abiga rahaühikuid.

esemest lähtuvalt), esemete asetamine nõutud kohale;

- kujutlused raskustest: raske-kerge, raskem-kergem, üheraskused. Esemete võrdlemine raskuse alusel (lihastundlikkusele toetudes);
- ajasuhted: ööpäeva osade nimetamine ja järjestamine (ööpäev; hommik-lõuna, õhtu-öö), eile, täna, homme, varahilja; ammu-hiljuti; aeglaselt-kiiresti; noorem-vanem, 2-3 vastavat ööpäeva osa iseloomustava tegevuse nimetamine (lähtuvalt lapse elukogemusest);
- hulkade vaatlemine, ühise tunnuse leidmine ja nimetamine (seos: kuuluvad ühte hulka);
- hulkade moodustamine ühe ja/või kahe ühise etteantud tunnuse järgi (laius, kõrgus jne);
- hulkade võrdlemine ja võrdsustamine (üksüheses vastavuses);
- geomeetriliste kujundite (ring, kolmnurk, nelinurk) kasutamine hulgaelementidena;
- hulkade ühendamise ja hulgast osahulga eraldamine;
- hulga suuruse tajumine, kujutlused palju, vähe, üks ja palju;
- kujutlused rohkem, vähem, samapalju, võrdselt.

Arvud 1–10.

- järgmise arvu tekkimine eelmisele ühe lisamise teel;
- esemete hulga tajumine;
- hulga ja arvu vaheline seos;
- arv kui loendamise tulemus;
- kuni neljast elemendist koosneva hulga haaramine;
- hulga, arvu ja numbri vaheline seos;
- arvude rida (arvude nimetamine kasvavas ja kahanevas järjekorras, puuduvate arvude nimetamine, arvu naabrite nimetamine);
- arvude võrdlemine (on suurem kui, on väiksem kui, on võrdne);
- järgarvule vastava eseme määramine;

- Teab geomeetriliste kujundite *ring, kolmnurk, nelinurk* nimetusi.
- Nimetab nädalapäevade ja aastaegade nimetusi õiges järjekorras.
- Konstrueerib praktiliselt geomeetrilisi kujundeid; joonistab kõverjoont, sirgjoont.
- Mõistab matemaatilisi jutukesi ja lahendab neid õpetaja abiga.

- arvu koostis;
- esemete hulka muutva tegevuse sooritamine ja kommenteerimine (konkreetses materjali põhjal ja arvudega);
- märkide +, -, = sisulise tähenduse tutvustamine;
- arvule vastava hulga moodustamine;
- liitmise ja lahutamise tehte sisu avavate võtmesõnade selgitamine (sain kokku, on kokku, panen juurde, lisan juurde, oli, võtan ära, jäi järele);
- tutvumine rahaühikutega (euro, sent): nimetamine, eristamine; vajaliku summa moodustamine rahatähtedest ja müntidest (10 piires); praktilised harjutused rahatähtede ja müntidega;
- kujundite *ring*, *kolmnurk*, *nelinurk* (*ruut*, *ristkülik*) nimetamine, eristamine, konstrueerimine;
- nädal (nädalapäevade nimetamine ja järjestamine);
- aasta (aastaaegade nimetamine ja järjestamine);
- sirg- ja kõverjoonte eristamine, nimetamine ja joonestamine;
- matemaatilised jutukesed; lihtülesande koostamine ja lahendamine esemete ja aplikatsioonide, seeriapiltide, süžeepliltide abil;
- tekstülesande eristamine võrdusest; lihtülesanded summa ja vahe leidmiseks (täieliku näitlikustamise tasandil); lahenduse vormistamine avaldisena (küsimus ja vastus suuliselt).

2. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 2. klassis

- Saab aru matemaatika vajalikkusest oma elus ja tegevuses.
- Oskab suunamisel otsida matemaatikaalast teavet (sh Internetist).
- Õpib ümbritseva maailma esemeid ja nähtusi struktureerima (järjestama, võrdlema, rühmitama, loendama, mõõtma).

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • teise kümnenda arvude moodustamine (järgmise arvu tekitamine eelmisele arvule ühe lisamise (liitmise) teel); • esemete hulga tajumine; • hulga ja arvu vaheline seos, hulga, arvu ja numbri vaheline seos, arvule vastava hulga moodustamine; • arvude rida 1–20 (puuduvate arvude nimetamine, arvu naabrite nimetamine, arvude nimetamine kasvavas ja kahanevas järjekorras); • arvude võrdlemine; • arvud 11–20; • kümneline, üheline, nende koht arvus; • ühe- ja kahekohalised arvud; arvude 11–20 lugemine ja kirjutamine; • järgarvud; • liitmine ja lahutamine 20 piires järguühikut ületamata konkreetse materjali abil ja arvudega; • liitmis- ja lahutamisesannete lugemine ja kirjutamine sõnadega (pluss, miinus, on) ja märkidega (+, -, =); • puuduva tehtekomponendi leidmine proovimise teel; kahetehteliste avaldiste väärtuse arvutamine; • ajasuhted: mõistete <i>eile</i>, <i>täna</i>, <i>homme</i> sidumine nädalapäevadega, ööpäeva osade üldistamine sõnaga ööpäev;	<ul style="list-style-type: none"> • Moodustab abivahendeid kasutades arve 1–20. • Vastandab hulgaelemente arvuga (20 piires). • Määrab arvu koha naturaalarvude reas (20 piires). • Järjestab arve 1–20. • Eristab kümnelisi ja ühelisi kahekohalises arvus (20 piires). • Loeb ja kirjutab arve 1–20. • Loeb, kirjutab ja lahendab liitmis- ja lahutamisevõrdusi 20 piires (järku ületamata). • Lahendab kolme arvu liitmise või lahutamise liitülesandeid (20 piires). • Seostab ajasuhteid <i>eile</i>, <i>täna</i>, <i>homme</i> nädalapäevadega. • Eristab ajasuhteid <i>üleeile</i> ja <i>ülehomme</i>. • Tunneb kellade liike ja kellaosade nimetusi. • Määrab aega täistundides. • Kasutab mõõtmisel pikkusühikut <i>sentimeeter</i>. • Mõõdab joonlaua abil lõigu pikkust sentimeetrites. • Võrdleb lõikude pikkusi mõõtmise tulemuste järgi. • Joonestab ettemärgitud punktide järgi joonlaua abil kolmnurka ja nelinurka.

• ajaühikud: mõiste <i>nädal</i> (puhke- ja tööpäevad, nädala kestus); • mõisted üleile ja ülehomme; • kellaeg: kella liikide nimetamine ja eristamine, suur ja väike osuti, kellaaja määramine tunnilise täpsusega; • pikkusühikud: sentimeeter (cm) – nimetus, tähendus, kasutamine; mõõtühiku valmistamine (1 cm); mõõtmistulemuste lugemine, joonlaua kasutamine (alustades 0-st); • lõik, lõigu mõõtmine joonlaua abil, lõikude võrdlemine; • joonlaua abiga kolmnurga ja nelinurga joonestamine etteantud punktide (tippude) järgi; • kujundi elementide nimetamine (nurk, külg), nende loendamine; • tekstülesandest andmete väljatoomine ja kujutamine esemeliskemaatilisel; lahenduse kirjalik vormistamine (küsimus, võrdus, vastus); • praktiliselt sooritatud kahetehteliste ülesannete lahenduste vormistamine võrdustena (vastus suuliselt); • rahaühikud: rahatähe vahetamine suuremaks või väiksemaks; vajaliku summa moodustamine rahatähtedest (20 piires); praktilised harjutused; • ühetehtelise ülesande koostamine ja lahendamine summa ning vahe leidmiseks (seosed rohkem-vähem, pikem-lühem, teiste suurusühikute kasutamine).	• Tajub lihttekstülesannete struktuuri, teab nende lahendamise üldpõhimõtteid ning vormistamisnõudeid müügi operatsioonide praktilisel sooritamisel (20 piires). • Koostab ja lahendab ühe tehtega tekstülesandeid summa ja vahe leidmiseks 20 piires (õpetaja abiga).

3. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 3. klassis

- Saab aru matemaatika vajalikkusest oma elus ja tegevuses.
- Oskab suunamisel otsida matemaatikaalast teavet (sh internetist).

- Omandab iseseisvaks tööks ja koostööks vajalikud oskused ning hoiakud.
- Õpib ümbritseva maailma esemeid ja nähtusi struktureerima (järjestama, võrdlema, rühmitama, loendama, mõõtma).
- Omandab:
  - naturaalarvude praktilise tähenduse;
  - kujutluse peamistest suurustest, suuruse mõõtmise ühikutest ja nendevahelistest tähtsamatest seostest;
  - meetermõõdustiku ja ajaühikute süsteemi tähenduse ja oskuse neid praktiliselt kasutada;
  - lihtsamate mõõtmiste sooritamise vilumuse, oskuse kasutada mõõteriistu (joonlaud, kaal, kell);
  - oskuse sooritada kahte aritmeetilist tehet õpitud mitmekohaliste naturaalarvudega;
  - oskuse lahendada liht- ja liittekstülesandeid;
  - kujutluse geomeetristest kujunditest ja kehadest, nende tunnustest ja omadustest;
  - oskuse moodustada/joonestada geomeetristi kujundeid joonestusvahendite abil.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • arvude nimetamine kasvavas ja kahanevas järjekorras (1–100); • ühe-, kahe- ja kolmekohaline arv; • arvude jaotamine ja koostamine kümneliste ja üheliste järgi; • arvude võrdlemine 100 piires; • võrratuste kirjutamine, lugemine ja lahendamine, märgid $>$, $<$, $=$; • arvude moodustamine saja piires; • arvude saamine loendamise teel; • arvud 21–100, arvude 21–100 lugemine ja kirjutamine; • täiskümnete numeratsioon; • arvu koha ja naabrite määramine arvureas; • järgarvud 11.–20., numbri asukoha tähtsus arvu märkimisel; • paaris- ja paaritud arvud; • liitmise ja lahutamise tulemuse õigsuse kontrollimine (pöördtehtega); 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestab arve 1–100 kasvavas ja kahanevas järjekorras esimesest antud arvust teise antud arvuni (nii suuliselt kui ka kirjalikult). • Eristab ühelisi, kümnelisi ja sajalist 100 piires. • Jaotab ja koostab arve kümneliste ja üheliste järgi 100 piires. • Võrdleb arve 100 piires. • Kirjutab ja loeb võrratusi 100 piires. • Teab arvude ehitust kümnendsüsteemis 100 piires. • Teab numbri asukoha tähtsust arvu märkimisel 100 piires. • Eristab paaris- ja paaritud arve 100 piires. • Kontrollib liitmise ja lahutamise tulemust pöördtehtega (100 piires). • Liidab ja lahutab arve 20 piires üleminekuta ja ühest kümnest teise üleminekuga (suulise arvutamise võtet kasutades).

- liitmine ja lahutamine üleminekuta ühest kümnest teise (suulise arvutamise võtet kasutades): täiskümnete liitmine ja lahutamine;
- liitmine ja lahutamine kahekümne piires üleminekuga ühest kümnest teise (suulise arvutamise võtet kasutades);
- kahe-tehteliste võrduste lahendamine, sealhulgas liitmine täiskümneni ja täiskümnest ühekohalise arvu lahutamine;
- kahekohalisele arvule ühekohalise arvu liitmine;
- kahekohalisest arvust ühekohalise arvu lahutamine;
- kahekohalisele arvule kahekohalise arvu liitmine;
- kahekohalisest arvust kahekohalise arvu lahutamine;
- puuduva tehtekomponendi leidmine;
- pikkusühikud: meeter (m), lugemine ja kasutamine; mõõtmistulemuste märkimine ja lugemine;
- rahaühikud: 50 senti, 20 eurot, 50 eurot, 100 eurot. Seos 1 euro = 100 senti;
- massiühikud: kilogramm (kg); kujutlus kilogrammist kui raskusmõõdust, kasutamine; praktiline tegevus (kaalumine) esemete raskuse määramiseks; kaalukaussidega kaal, kaaluvihid, -pommid; mõõtmistulemuste märkimine ja lugemine;
- mahuühikud: liiter (l); kujutlus liitrist kui mahumõõdust, kasutamine; erinevate suurustega enamkasutatavate anumate tutvustamine (purgid, pudelid, ämber); mõõtmistulemuste märkimine ja lugemine;
- nimega arvude lugemine ja kirjutamine;
- kellaeg: kellaaja määramine täis- ja pooletunnise täpsusega; seos 1 ööpäev = 24 tundi; aja arvutamine kella järgi tundides ja kalendri järgi päevades;

- Liidab ja lahutab arve 100 piires üleminekuta ühest kümnest teise (suulise arvutamise võtet kasutades).
- Teab mõõtühikuid *meeter, kilogramm, liiter, minut, tund, kuu, aasta*; rahaühikuid ja seoseid 1 ööpäev = 24 h; 1 aasta = 12 kuud; 1 m = 100 cm.
- Eristab naturaalarve nimega arvudest.
- Määrab kellaega täis- ja pooletunnise täpsusega.
- Määrab aega kalendri järgi päevades.
- Liidab ja lahutab ühenimelisi arve 100 piires.
- Mõõdab meetrites ja sentimeetrites (100 piires).
- Joonestab sirglõigu etteantud mõõdu järgi.
- Joonestab ruudulisele paberile nelinurga etteantud mõõtude järgi.
- Eristab kahe tehtega tekstülesannet ühe tehtega tekstülesandest (õpetaja abiga).
- Analüüsib ja lahendab ühe ja kahe tehtega tekstülesandeid (õpetaja abiga); sooritab praktiliselt ostu-müügi operatsioone (100 piires).

- ajaühikud: tund, minut; seosed: 1 tund on 60 minutit ($1 \text{ h} = 60 \text{ min}$), pool tundi on 30 minutit; kuu, päevade arv kuus; aasta, seos: 1 aasta = 12 kuud;
- ühenimeliste arvude liitmine ja lahutamine vajadusel tulemuse teisendamisega;
- mõõtmine meetrites ja sentimeetrites (joonlauda ja mõõdulinti kasutades); seos: $1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$; sobiva mõõtühiku valimine;
- sirglõigu joonestamine antud mõõdu järgi (nimega arv: 5 cm pikkune lõik), antud sirglõigu pikendamine ja lühendamine;
- nelinurga joonestamine antud mõõtude järgi (ruudulisele paberile);
- lihtülesanded antud arvu suurendamiseks või vähendamiseks teatud arvu võrra;
- üleminek lihtülesannetelt kahetehtelistele tekstülesannetele (sealhulgas ülesanded, mille teine ülesanne on esimese ülesande järg), ühe- ja kahetehteliste tekstülesannete eristamine;
- kahetehteliste tekstülesannete lahendamine (1. tehe – arvu suurendamine/vähendamine teatud arvu võrra, 2. tehe – summa leidmine); üleminek tekstülesande sisu esemeliskemaatilisel kujutamisel andmete skemaatilisele esitamisele, ülesande lahenduse otsimine ja skeemi täiendamine ühistööna (õpetaja suunavatele küsimustele toetudes); kahetehteliste tekstülesannete lahenduse kirjalik vormistamine (küsimused koostöös, võrdused koos nimetustega õpilase vihikus, vastus).

4. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 4. klassis:

- Saab aru matemaatika vajalikkusest oma elus ja tegevuses.
- Oskab suunamisel otsida matemaatikaalast teavet (sh internetist).
- Omandab iseseisvaks tööks ja koostööks vajalikud oskused ning hoiakud.
- Õpib ümbritseva maailma esemeid ja nähtusi struktureerima (järjestama, võrdlema, rühmitama, loendama, mõõtma).
- Omandab:
  - naturaalarvude, harilike ja kümnendmurdude praktilise tähenduse;
  - kujutluse peamistest suurustest, suuruse mõõtmise ühikutest ja nendevahelistest tähtsamatest seostest;
  - meetermõõdustiku ja ajaühikute süsteemi tähenduse ja oskuse neid praktiliselt kasutada;
  - lihtsamate mõõtmiste sooritamise vilumuse, oskuse kasutada mõõteriistu (joonlaud, kaal, kell);
  - oskuse sooritada kõiki nelja aritmeetilist tehet õpitud mitmekohaliste naturaalarvudega;
  - oskuse lahendada liht- ja liittekstülesandeid;
  - kujutluse geomeetristest kujunditest ja kehadest, nende tunnustest ja omadustest;
  - oskuse moodustada/joonestada geomeetrisi kujundeid joonestusvahendite abil.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • arvud 1–100, lugemine, kirjutamine, arvu asukoha määramine arvude reas; • üheliste, kümneliste, sajalise eristamine arvus; • arvude võrdlemine, märkide $<$, $>$, $=$ kasutamine arvude võrdlemise tulemuse ülesmärkimisel; • järgarvud 21–100; • liitmine ja lahutamine 100 piires järku ületamata (suulise arvutamise võtet kasutades); • liitmine ja lahutamine 100 piires järgu ületamisega; • vahetuvusseaduse kasutamine; • liitmine ja lahutamine 100 piires järku ületamata (kirjaliku arvutamise võttega); • liitmis- ja lahutamistehte kontrollimine pöördtehtega; • korrutamise ja jagamise olemuse selgitamine; 	<ul style="list-style-type: none"> • Esitab arvu kümneliste ja üheliste summana (100 piires). • Liidab ja lahutab 100 piires (suulise arvutamise võtet kasutades). • Tähtsustab järkude kohakuti kirjutamist kirjalikul arvutamisel. • Liidab ja lahutab 100 piires ilma järgühikut ületamata (kirjaliku arvutamise võtet kasutades). • Mõistab korrutamise ja jagamise olemust. • Teab korrutamise ja jagamise tabelit. • Korrutab ja jagab täiskümneid ühekohalise arvuga (ilma järku ületamata) 100 piires. • Kasutab tehtekomponentide nimetusi. • Määrab tehete järjekorra kahe ja kolme tehtega avaldistes. • Teab mõõtühikuid sentimeeter, millimeeter, seoseid 1 min = 60 sek; 1 cm = 10 mm.

- praktiliste tegevuste sooritamine hulkadega: esemeliste hulkade võtmine teatud arv korda;
- korrutamine kui võrdsete liidetavate summa leidmine;
- võrdsete liidetavate liitmise asendamine korrutamisega;
- korrutamise vahetuvusseadus;
- korrutustabelile tuginev korrutamine ja jagamine;
- korrutamise ja jagamise vaheline seos, selle kasutamine jagamise õppimisel ja kontrollimisel;
- täiskümnete korrutamine ja jagamine ühekohalise arvuga 100 piires ($20 * 2 = 40$; $60 : 3 = 20$);
- tehtekomponentide nimetused liitmisel ja lahutamisel;
- tehtekomponentide nimetused korrutamisel ja jagamisel;
- puuduva tehtekomponendi leidmine liitmisel ja lahutamisel;
- tehete järjekord;
- ümarsulgude kasutamine kahetehtelistes võrdustes;
- pikkusühik: millimeeter (mm); mõõtmine, lugemine, kasutamine; seos $1 \text{ cm} = 10 \text{ mm}$;
- rahaühikud: kõikide õpitud rahaühikute kasutamine probleemülesannete lahendamisel;
- termomeeter, termomeetrite liigid ja kasutamine, näidu lugemine skaalalt kraadides;
- ajaühikud: sekund (s). Seos: $1 \text{ min} = 60 \text{ sek}$;
- kellaaja määramine minutilise täpsusega, veerandtunnise täpsusega; kahesugune määramine (toetudes ööpäeva osadele);
- mitmenimelised arvud;
- nimega arvude liitmine ja lahutamine teisendamiseta: $5 \text{ m } 30 \text{ cm} + 20 \text{ cm}$; $5 \text{ m } 30 \text{ cm} - 2 \text{ m}$;
- nimega arvude liitmine ja lahutamine teisendamiseta (kirjaliku liitmise ja lahutamise võtet kasutades);
- nimega arvude liitmine (teisendamisega): $5 \text{ m } 60 \text{ cm} + 40 \text{ cm} = 5 \text{ m } 100 \text{ cm} = 6 \text{ m}$;

- Ütleb kellaega veerandtunnise täpsusega (veerand, kolmveerand).
- Eristab ühe- ja mitmenimelisi arve.
- Liidab ja lahutab 100 piires ühe- ja mitmenimelisi arve (suulise ja kirjaliku arvutamise võtet kasutades, õpetaja abiga), vajaduse korral teisendab tulemuse.
- Eristab murd- ja kõverjoont.
- Joonestab lõike etteantud mõõdu (3 cm, 5 cm 6 mm) järgi.
- Teab nurkade liike (täis-, nüri-, teravnurk).
- Joonestab joonlaua abil nurki (täis-, terav-, nürinurk).
- Lahendab koostöös õpetajaga lihttekstülesandeid arvu suurendamiseks või vähendamiseks mingi arv korda.
- Kasutab ostu-müügi ülesannetes sõltuvust $\text{maksumus} = \text{hind} * \text{hulk}$.
- Loeb ja mõistab erinevalt esitatud andmete skeeme.
- Koostab skeemi järgi ühe ja kahe tehtega tekstülesandeid (koostöös õpetajaga).
- Lahendab kahe tehtega tekstülesandeid (koostöös õpetajaga).

- aja arvutamine kella järgi tundides ja kalendri järgi päevades (vastavad seeriapildid ja tekstülesanded);
- murdjoon;
- kõverjoon;
- sirglõigu ja murdjoone mõõtmine ja joonestamine joonlaua abil etteantud mõõtude järgi;
- sirglõigu pikendamine ja lühendamine (võrra);
- nurkade (täisnurk, nürinurk, teravnurk) nimetamine ja eristamine;
- nurkade (täisnurk, nürinurk, teravnurk) joonestamine joonlaua abil;
- lihtülesanded: arvude suurendamine või vähendamine mingi arv korda;
- ostu-müügi ülesanded; sõltuvus: maksumus = hind * hulk;
- kahetehtelise tekstülesande andmed tuuakse välja ühistööna (õpetaja küsimustele toetudes).
- liitülesanded: kahetehteliste tekstülesannete lahendamine antud arvu suurendamiseks / vähendamiseks teatud arv korda (I tehe), summa leidmiseks (II tehe);
- kahetehtelised tekstülesanded seoste korda/võrra, rohkem/vähem eristamiseks (seosed korda/võrra, rohkem/vähem on mõlemas tehes).

5. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 5. klassis

- Omandab loendamise, võrdlemise ja mõõtmise oskused.
- Oskab sooritada nelja aritmeetilist tehet nii suuliselt kui ka kirjalikult.
- Teab õpitud mõõtühikute vahelisi seoseid ja oskab kasutada neid igapäevaelus.

- Omandab vajalikud oskused iseseisvaks tööks ja koostööks kaaslastega.
- Tunneb geomeetrilisi kujundeid ja oskab neid joonestada.
- Mõistab matemaatika vajalikkust.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • arvud 1000 piires - moodustamine, lugemine, kirjutamine; • arvu naabrid, kasvav ja kahanev järjekord 1, 10, 100 kaupa; • järgarvud; • järguühikute määramine arvus alustades kõrgemast või madalamast järgust; • iga järgu suurim ja väikseim arv; • arvu esitamine järkarvude summana; • järkarvude summa järgi arvu esitamine; • arvude võrdlemine; • kirjalik liitmine ja lahutamine 1000 piires järguühikut ületamata ja järguühiku (üheliste, kümneliste) ületamisega; • liitmine 1000-ni; lahutamine 1000-st; • kahekohaliste arvude korrutamine ja jagamine ühekohalise arvuga 1000 piires suulise arvutamise võtet kasutades; • liitmis-, lahutamise-, korrutamise- ja jagamistehte õigsuse kontrollimine pöördtehtega; • tundmatu tehtekomponendi leidmine liitmis-, lahutamise-, korrutamise- ja jagamistehtes; • tehete järjekord kahe- ja kolmetehtelistes avaldistes; • jäägiga jagamine kirjaliku arvutamise võtet kasutades; • rooma numbrid I–X; • mõisted murru lugeja ja nimetaja, murrujoone tähendus; • murdude $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{10}$ lugemine ja kirjutamine, leidmine skemaatilisel; • osa leidmine tervikust jagamistehte abil; 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestab arve suuliselt ja kirjalikult 1000 piires, esitab neid ühest antud arvust teise antud arvuni. • Eristab järguühikuid, oskab määrata nende arvu. • Võrdleb arve 1000 piires. • Liidab ja lahutab kirjalikult arve 1000 piires (nii üleminekuta kui ka üleminekuga). • Jagab kirjalikult ühekohalise arvuga 100 piires nii üleminekuta kui ka üleminekuga (jäägita ja jäägiga). • Korrutab ja jagab suuliselt ja kirjalikult ühekohalise arvuga 1000 piires (ilma üleminekuta). • Kontrollib liitmist/lahutamist ja korrutamist/jagamist pöördtehetega 1000 piires. • Leiab puuduva tehtekomponendi 1000 piires (nelja aritmeetilise tehte ulatuses). • Määrab tehete järjekorra kahe ja kolme tehtega avaldistes. • Jagab jäägiga 1000 piires (kirjaliku arvutamise võtet kasutades). • Loeb ja kirjutab Rooma numbreid I–X. • Eristab murru lugejat ja nimetajat. • Märgib skemaatilisel lihtmurde, oskab neid lugeda ja kirjutada. • Leiab jagamistehte abil osa antud arvust 1000 piires. • Teab mõõtühikuid gramm, kilogramm, tonn, meeter, kilomeeter ja seoseid 1 a = 365 päeva, 1 km = 1000 m, 1 kg = 1000 g.

- ajaühikud: aastas on 365 (366) päeva, mõiste liigaasta;
- rahaühikud: euro, sent;
- pikkusühikud: sentimeeter, meeter, kilomeeter kasutamine; seose 1 km = 1000 m kasutamine;
- mahuühikud: liiter, pool (1/2 l), kolmandik (1/3 l) kasutamine;
- massiühikud: gramm, kilogramm, tonn kasutamine; seose 1 t = 1000 kg kasutamine; õpitud mõõtühikute teisendamine: suurema mõõtühiku teisendamine väiksemaks ja väiksema mõõtühiku teisendamine suuremaks naaberühikuks;
- mitmenimeliste arvude liitmine ja lahutamine koos tulemuse teisendamisega;
- ringjoon, ruut, ristkülik;
- ringjoon, ringi kujutiste leidmine ümbrusest, joonistamise šabloonil abil;
- lihtülesandes sõltuvused $hind = maksumus : hulk$; $hulk = maksumus : hind$;
- ühetehtelised tekstülesanded arvust osa leidmiseks;
- liitülesanded: kahetehtelised tekstülesanded seoste võrra/korda, rohkem/vähem eristamiseks;
- tekstülesannetes andmete iseseisev leidmine ja skemaatiline esitamine (kas kohustuslik?), ülesande lahenduskäigu kirjalik esitamine ja selgitamine suuliselt;
- erinevate probleemsituatsioonide modelleerimisoskuse kujundamine (kahetehtelise tekstülesande struktuurile toetudes).

- Liidab ja lahutab kirjalikult nimega arve 1000 piires (vajaduse korral teisendab vastuse).
- Teab ringjoont, ruutu ja ristkülikut.
- Joonistab šabloonil abil ringjoont.
- Tajub tekstülesannetes sõltuvusi: $hind = maksumus : hulk$; $hulk = maksumus : hind$.
- Lahendab lihtülesandeid osa leidmiseks tervikust.
- Eristab seoseid korda/võrra, rohkem/vähem ning neile vastavaid aritmeetilisi tehteid.
- Lahendab näidise eeskujul kahe tehtega tekstülesandeid; vormistab ülesande kirjalikult.
- Modelleerib praktilisi situatioone, kasutades sõltuvusseoseid: $hind = maksumus : hulk$; $hulk = maksumus : hind$.

6. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 6. klassis

- Omab kujutlust naturaalarvude järkudest ja klassidest.
- Teostab tehteid nimega arvudega ja oskab neid teisendada.
- Sooritab liitmist ja lahutamist mitmekohaliste arvudega, korrutab ja jagab ühekohalise arvuga.
- Oskab valemi abil arvutada kolmnurga, ristküliku, ruudu übermõõtu.
- Eristab, loeb ja kirjutab lihtmurdu, liigmurdu ja segaarvu. Teostab lihtmurdudega liitmis-lahutamistehet. Leiab tervikust ühte ja mitut osa.
- Tunneb kümnendmurde, seostab neid rahaga, teostab liitmis- ja lahutamistehet.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • põhi- ja järgarvud; • võrdlemine: suurem-väiksem; • teab sõnu <i>kasvamise-kahanemine</i>; • järguühikud: ühelised, kümnelised, sajalised, tuhandelised, kümnetuhandelised, sajatuhandelised, miljonilised; • liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine; • tundmatu leidmine; • kontrolltehte (pöördtehte) tegemine vastuse õigsuse kontrollimiseks; • ühe-, kahe-, kolme-, neljakohalised arvud; • rooma numbrid I–XXX; • kümnendmurd ja harilik murd; ümardamine; teisendamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestab naturaalarve 10 000 piires (suuliselt ja kirjalikult); • Kirjutab ja loeb naturaalarve kasvavas ja kahanevas järjekorras 10 000 piires. • Võrdleb arve 10 000 piires, esitab võrdlemise tulemuse märkide $<$, $>$, $=$ abil. • Esitab arvu järguühikute summana ning järguühikute summa järgi (10 000 piires). • Ümardab arve kümneliste ja sajalisteni 10 000 piires. • Liidab ja lahutab kirjalikult arve 10 000 piires (nii üleminekuta kui ka üleminekuga). • Korrutab ja jagab kolmekohalist arvu ühekohalisega 10 000 piires (nii üleminekuta kui ka üleminekuga). • Suurendab ja vähendab arvu 10, 100, 1000 korda 10 000 piires. • Korrutab ja jagab kirjalikult neljakohalist arvu ühekohalise arvuga 10 000 piires (nii üleminekuta kui ka üleminekuga). • Kontrollib nelja aritmeetilist tehet pöördtehtega 10 000 piires. • Leiab puuduva tehtekomponendi, kasutades nelja

aritmeetilist tehet 10 000 piires.

- Määrab tehete järjekorra avaldistes.
- Kasutab lugemisel ja kirjutamisel rooma numbreid I–XX.
- Eristab, loeb ja kirjutab lihtmurdu, liigmurdu ning segaarvu.
- Võrdleb ühenimelisi murde.
- Liidab ja lahutab ühenimelisi murde.
- Leiab ühte ja mitut osa arvust.
- Eristab kümnendmurdu naturaalarvust, loeb ja kirjutab kümnendmurde.
- Liidab ja lahutab kümnendmurde.
- Arvutab vanust, sünniaastat, ajavahemikku, sündmuse toimumise aega.
- Teab mõõtühikuid *detsimeeter*, *detsiliiter*, *milliliiter*, *sajand* ja seoseid $1 \text{ dm} = 10 \text{ cm}$; $1 \text{ m} = 10 \text{ dm}$; $1 \text{ saj} = 100 \text{ a}$.
- Teisendab, liidab ja lahutab nimega arve kirjaliku arvutamise võtet kasutades.
- Eristab kolmnurki nurkade järgi.
- Liidab ja lahutab lõikude pikkusi.
- Arvutab kolmnurga, ruudu ja ristküliku übermõõtu.
- Lahendab tekstülesandeid tervikust ühe ja mitme osa leidmiseks.
- Lahendab kolme tehtega ülesandeid lahendusplaanile toetudes (õpetaja abiga).
- Lahendab probleemsituatsioone (õpetaja abiga).

7. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 7. klassis

- Omandab loendamise, võrdlemise, lahendamise ja mõõtmise oskuse.
- Teab mõõtühikutevahelisi seoseid.
- Saab aru tööjuhenditest ja suudab töötada iseseisvalt.
- Oskab kasutada skeeme, näiteid ning luua seoseid.
- Lahendab liht- ja liittekstülesandeid.
- Kasutab õpitud matemaatilisi mõisteid õigesti.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • põhi- ja järgarvud; • võrdlemine: suurem-väiksem; • teab sõnu <i>kasvamine-kahanemine</i>; • järguühikud: ühelised, kümnelised, sajalised, tuhandelised, kümnetuhandelised, sajatuhandelised, miljonilised; • liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine; • tundmatu leidmine; • kontrolltehte (pöördtehe) tegemine vastuse õigsuse kontrollimiseks; • ühe-, kahe-, kolme-, neljakohalised arvud; • rooma numbrid I–XXX; • kümnenmurd ja harilik murd, ümardamine; • teisendamine; • pikkus-, raskus-, mahu-, aja- ja rahaühikute tundmine; • übermõõdu arvutamine valemi abil; • keskmise arvutamine valemi abil; • tekstülesannete vormistamine: andmed, lahenduskäik ja vastus.	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestab naturaalarve suuliselt ja kirjalikult 100 000 piires. • Loeb ja kirjutab naturaalarve 100 000 piires. • Nimetab arve kasvavas ja kahanevas järjekorras 100 000 piires. • Kirjutab arve klasside ja järkude tabelisse ja vastupidi 100 000 piires. • Võrdleb arve 100 000 piires. • Määrab järguühikute arvu ning üheliste, kümneliste, sajaliste, tuhandeliste ja kümnetuhandeliste arvu antud arvus 100 000 piires. • Ümardab arve tuhandeliteni 100 000 piires. • Kasutab rooma numbreid I–XXX datumite lugemisel ja kirjutamisel. • Liidab ja lahutab kirjalikult 100 000 piires. • Korrutab ja jagab kirjalikult kahekohalise arvuga (toetudes algoritmile) 100 000 piires. • Leiab puuduva tehtekomponendi kasutades nelja aritmeetilist tehet. • Kontrollib nelja aritmeetilist tehet pöördtehetega.

	<ul style="list-style-type: none"> • Määrab tehete järjekorra mitmetehtelistes avaldistes. • Teisendab liigmurru segaarvuks ja segaarvu liigmurruks. • Taandab murde. • Korrutab ja jagab lihtmurdu ühekohalise arvuga. • Leiab terviku tema osa järgi. • Liidab ja lahutab kümnendmurde. • Korrutab ja jagab kümnendmurde 10, 100, 1000-ga, ühekohalise arvuga ja täiskümnetega. • Kasutab arvutamisel pikkus-, raskus-, mahu-, aja- ja rahaühikute seoseid ja suhteid. • Arvutab hulknurga ümbermõõdu mõõtmisel saadud või etteantud andmetega. • Leiab aritmeetilist keskmist. • Teab tekstülesannete kirjaliku vormistamise nõudeid ja lahenduse otsimise võtteid. • Lahendab liht- ja liitülesandeid õpetaja osalise abiga.
--	--

8. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 8. klassis

- Omandab põhiliste mõõtühikute kasutamise ja teisendamise oskuse.
- Omab kujutlust pindalaühikutest ning lahendab joonise või skeemi abil geomeetrilisi ülesandeid.
- Saab aru lihtsamatest kirjalikest tööjuhenditest iseseisva töö käigus.
- Kasutab nelja aritmeetilist tehet, oskab määrata tehete järjekorda.
- Teab rooma numbreid I–XXXV.
- Mõistab, et elus ettetulevaid probleemsituatsioone saab lahendada matemaatika abil.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • põhi- ja järgarvud; • võrdlemine: suurem-väiksem; • teab sõnu kasvamine-kahanemine; järguühikud: ühelised, kümnelised, sajalised, tuhandelised, kümnetuhandelised, sajatuhandelised, miljonilised; • liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine; • tundmatu leidmine; • kontrolltehte (pöördtehe) tegemine vastuse õigsuse kontrollimiseks; • ühe-, kahe-, kolme-, neljakohalised arvud; rooma numbrid I-XXX; • kümnnendmurd ja harilik murd; • ümardamine; • teisendamine; • pikkus-, raskus-, mahu, aja- ja rahaühikute tundmine; • ümbermõõdu arvutamine valemi abil; • pindala arvutamine valemi abil; • ruutmillimeetri, ruutsentimeetri, ruutdetsimeetri, ruutkilomeetri, aari ja hektari tundmine; • geomeetrilised kujundid, nende joonestamine; • praktilised ülesanded (kujundite leidmine ümbritsevast keskkonnast). 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestab naturaalarve 1 000 000 piires suuliselt ja kirjalikult. • Loeb, kirjutab, nimetab arve kasvavas ja kahanevas järjekorras 1 000 000 piires. • Esitab arvu järkarvude summana ja vastupidi. • Võrdleb arve 1 000 000 piires. • Ümardab arve etteantud järguni (1 000 000 piires). • Teab rooma numbreid I–XXXV. • Liidab, lahutab, korrutab, jagab ühe- ja kahekohalise arvuga 1000 000 piires. • Liidab ja lahutab ühenimelisi murde ja segaarve. • Korrutab ja jagab murde naturaalarvuga. • Liidab ja lahutab kümnnendmurde. • Korrutab ja jagab kümnnendmurde ühe- ja kahekohalise naturaalarvuga. • Leiab aritmeetilist keskmist. • Leiab tervikut osa järgi (nt ühe eseme hinna järgi mitme sama eseme maksumuse). • Kasutab arvutamisel pikkus-, raskus-, mahu-, aja- ja rahaühikute seoseid ja suhteid. • Tunneb pindalaühikuid ruutmillimeeter, ruutsetimeeter, ruutdetsimeeter, ruutmeeter, ruutkilomeeter, aar ja hektar. • Sooritab tehteid nimega arvudega (ka kümnnendmurdudena väljendatult). • Eristab geomeetrilisi kujundeid (ristkülikut ja ruutu) ning kehi (kuupi, risttahukat, silindrit, püramiidi ja kera). • Valemite $S = a * a$ ja $S = a * b$ abil arvutab ruudu ja ristküliku pindala. • Joonestab sümmeetriatelje suhtes sümmeetrilisi lõike, kolmnurki ja nelinurki.

	<ul style="list-style-type: none"> • Arvestab tekstülesannete kirjaliku vormistamise nõudeid ja teab lahenduse otsingu võtteid. • Lahendab ja koostab selgitava skeemi järgi kirjalikult kolmetehtelisi tekstülesandeid.
--	--

9. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 9. klassis

- Suudab kasutada õpitud matemaatilisi mõisteid ja nende rakendamist ülesannete lahendamisel.
- Omab eeldusi õpitud oskuste teadlikuks kasutamiseks elus.
- Oskab suunamisel otsida matemaatikaalast teavet.
- Oskab lugeda ja aru saada lihtsamatest diagrammidest ning antud andmete põhjal koostada ise diagramme.
- Oskab erinevaid arve ümardada.
- Omab kujutlust ruumaalast ja tunneb ruumaalaühikuid.
- Teab protsendi praktilist tähendust, väljendab neid kümnendmurruna ja vastupidi.
- Oskab leida protsenti arvust ja arvu protsendi järgi.
- Oskab teisendada harilikku murdu kümnendmurruks ja vastupidi. Teostab erinevaid tehteid nendega.
- Oskab kavandada oma tegevust lahenduse otsimiseks ja õige arvutamisevõtte valimiseks.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • põhi- ja järgarvude kordamine; • võrdlemine: suurem-väiksem; • teab sõnu <i>kasvamine-kahanemine</i>; • järguühikud: ühelised, kümnelised, sajalised, tuhandelised, kümnetuhandelised, sajatuhandelised, miljonilised; • liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine; • tundmatu leidmine; 	<ul style="list-style-type: none"> • Loeb ja kirjutab arve 1 000 000 piires. • Eristab järguühikuid. • Võrdleb arve 1 000 000 piires. • Ümardab arve etteantud järguni (1 000 000 piires). • Liidab ja lahutab; korrutab ja jagab kahekohalise arvuga (1 000 000 piires).

- kontrolltehte (pöördtehe) tegemine vastuse õigsuse kontrollimiseks;
- ühe-, kahe-, kolme-, neljakohalised arvud; rooma numbrid I–XXX;
- kümnendmurd ja harilik murd, ümardamine;
- teisendamine;
- pikkus-, raskus-, mahu-, aja- ja rahaühikute tundmine;
- übermõõdu arvutamine valemi abil; pindala arvutamine valemi abil;
- ruutmillimeetri, ruutsentimeetri, ruutdetsimeetri, ruutkilomeetri, aara ja hektari tundmine;
- geomeetrilised kujundid, nende joonestamine;
- praktilised ülesanded (kujundite leidmine ümbritsevast keskkonnast);
- diagrammid: ring-, tulp-, joondiagrammid, nende joonestamine.

- Kontrollib nelja aritmeetilise tehte õigsust vastava pöördtehtega.
- Leiab puuduva tehtekomponendi.
- Määrab tehete järjekorra nelja- ja viietehtelistes ülesannetes.
- Kasutab kalkulaatorit.
- Teab protsendi praktilist tähendust.
- Teisendab hariliku murru kümnendmurruks ja vastupidi.
- Korrutab ja jagab kümnendmurdu kahekohalise arvuga.
- Teab õpitud mõõtühikuid ja nendevahelisi seoseid.
- Väljendab protsente kümnendmurdudena ja vastupidi.
- Leiab protsenti arvust ja arvu protsendi järgi.
- Liidab, lahutab; korrutab ja jagab nimega arve kahekohalise arvuga (teisendamise).
- Arvutab ruudu ja ristküliku übermõõdu ning pindala; arvutab kuubi ja risttahuka ruumala kas mõõtmisel saadud või etteantud andmete järgi.
- Loeb ring-, tulp- ja joondiagramme.
- Lahendab probleemsituatsioonide põhjal kuni kolmetehtelisi tekstülesandeid.